

Tillsyn av Montessoriförskolan Askens köhantering

Beslut

Vid tillsyn av Montessoriförskolan Askens hantering av turordning konstaterar barn- och ungdomsförvaltningen att Montessoriförskolan Asken inte följer de lagar och regler som reglerar turordning till förskoleplats och ger därför en anmärkning till huvudman Montessoriföreningen Asken, i enlighet med skollagen 26 kap. 11§. Förskolan ska justera intagningsprocessen då enbart ålder inte är grund för undantag. Justeringen ska vara utförd inför intagningen till höstterminen 2021.

Bakgrund

Barn- och ungdomsnämnden är tillsynsmyndighet för fristående förskolor. Nämnden har givit barn- och ungdomsförvaltningen i uppdrag att utöva årlig tillsyn på de fristående förskolornas köhantering. Vid tillsyn på underlaget från Montessoriförskolan Asken (nedan kallad "Asken") framkommer att ett barn tagits in utifrån vilken ålder man anser sig kunna ta emot på förskolan.

Förskolans motivering

Asken har inkommit med undantag till turordningen med hänvisning till att man enligt Skollagen 8 kap 19§ kan göra undantag för syskonförtur, närhetsprincip och verksamhetens särskilda karaktär. Asken hänvisar också till huvudmannens ansvar att gruppen ska ha en lämplig sammansättning och storlek (Skollagen 8 kap 8§) samt att hänsyn behöver tas till att förskolan bedrivs i en liten lokal med ett enda stort rum.

Kommunens motivering till anmärkning

Skollagen 8 kap 19§ specificerar inte vilka undantag som får göras. Paragrafen tydliggör att verksamheten ska ha urvalskriterier som kommunen godkänner. I lagkommentarerna nämns exempel på sådant som *kan* godkännas som urval.

Urvalsgrunderna måste vara tydliga och objektiva. Att göra ett urval utifrån den ålder som bedöms passa in i barngruppen för tillfället uppfyller inte kravet på tydlighet och objektivitet, då det kan tolkas olika vid varje tillfälle beroende på hur ålderssammansättningen i barngruppen ser ut vid respektive tillfälle.

I diskrimineringslagen §5 står det:

"Den som bedriver verksamhet som avses i skollagen (2010:800) eller annan utbildningsverksamhet (utbildningsanordnare) får inte diskriminera något barn eller någon elev, student eller studerande som deltar i eller söker till verksamheten."

I § 6 står det vidare:

"Förbudet i §5 hindrar inte särbehandling p.g.a. ålder om det har ett berättigat syfte och de medel som använd är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet."

Med utgångspunkt i diskrimineringslagen är det generellt inte tillåtet med undantag p.g.a. ålder, men undantag kan göras när de är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

I 8 kap, 8 § står det att huvudmannen ska se till att barngruppen har en lämplig sammansättning och storlek. Detta är dock inte ett urvalskriterium i sig, utan är en riktlinje för hur redan befintliga barnen ska fördelas och organiseras.

Asken har endast en stor lokal, men vid tillsynsbesök och vid förskolans ansökan om utökat tillstånd har förskolan påvisat hur man jobbar med att skapa olika hemvister i lokalen genom avgränsningar för att kunna uppfylla de krav som finns på en förskola.

Kommunen har en enhet i samma storlek som Asken. Vid placering på denna förskola tas ingen hänsyn till ålder. I ett urvalsperspektiv har Asken och kommunens mindre enhet i grunden samma förutsättningar. När barnen är placerade gör rektorn en lämplig fördelning i gruppen utifrån de barn som har rätt till plats enligt turordningen. Den exakta ålderssammansättningen på förskolan avgörs utifrån de barn man tar emot. Undantag på grund av ålder är med andra ord inte nödvändiga för att leva upp till de författningar som styr en förskoleverksamhet. Vid behov kan antal intagna barn justeras. Till exempel kan en förskola välja att ta in något färre barn för att skapa så bra förutsättningar som möjligt.

I det dokumenterade undantaget som Asken skickat in är motiveringen att man på förskolan arbetar med grupper utifrån ålder, och att det aktuella barnet har den ålder som fungerar bäst i verksamheten just nu. Detta blir i praktiken samma sak som att ha ålder som ett urvalskriterium och är därmed inte godkänt utifrån gällande författningar, enligt ovan.

På delegation från barn- och ungdomsnämnden:

Helena Balte

Förvaltningschef, barn- och ungdomsförvaltningen